

MUNI MUNI
U3V ARTS

FRANCOUZSKÁ NOVÁ VLNA

KONTEXTY, PODOBY A ODKAZ

Mgr. Radomír D. Kokeš, Ph.D.

ČTVRTEK 11.00–14.00

Termín: 5. 3.–23. 4. 2026

Místo konání: Velký sál Kina Art, Cihlářská 643/19, Brno

Cena: 640 Kč pro posluchače, 740 Kč pro seniorskou veřejnost

Francouzská nová vlna bývá pojímána jako příběh několika mladých kritiků z časopisu Cahiers du Cinéma, kteří se s koncem padesátých let stali režiséry a změnili filmové dějiny. Jak ale uvidíme, šlo o komplexnější kulturní i historický fenomén: Vzešel z poválečné proměny francouzské společnosti, vedl oboustranný dialog s existujícími tradicemi, přístupy i umělci, měl ve srovnání s legendou spíše pozvolnější nástup – a začátky Truffauta, Godarda, Chabrola, Rohmera či Rivetta byly součástí podstatně větší filmové vlny, více než stovky filmových debutů natočených na přelomu padesátých a šedesátých let.

Každá lekce obsahuje přednášku, projekci filmu a diskuzi.

Více informací na další straně.

[CHCI SE PŘIHLÁSIT](#)

U3V@RECT.MUNI.CZ, 549 49 8141

FRANCOUZSKÁ NOVÁ VLNA

KONTEXTY, PODOBY A ODKAZ

Rozpis lekcí:

1. Francouzská nová vlna v širších historických i kulturních souvislostech 5. 3. 2026
NIKDO MNE NEMÁ RÁD (Les Quatre Cents Coups; Francie, 1959, François Truffaut)
2. François Truffaut, jeho vliv kritický, estetický a filmařský s obecnějším vnímáním cinefilie 12. 3. 2026
AMERICKÁ NOC (La Nuit américaine; Francie, 1973, François Truffaut)
3. Předchůdci nové vlny: poetiky, filmaři, diskuse 19. 3. 2026
U KONCE S DECHEM (À bout de souffle; Francie, 1960, Jean-Luc Godard)
4. Jean-Luc Godard coby kritik, filmař, provokatér, revolucionář a věčný objevovatel ne/možností kinematografie 26. 3. 2026
ALPHAVILLE (Francie, 1965, Jean-Luc Godard)
5. Cahiers du Cinéma: východiska, instituce, vliv, estetika a generování kulturních pozic 2. 4. 2026
KRÁSNÝ SERGE (Le Beau Serge; Francie, 1958, Claude Chabrol)
6. Eric Rohmer a Claude Chabrol: intimní kinematografie v rozhovorech a cyklech / vztahy a žánry ve vášnivé perspektivě 9. 4. 2026
MOJE NOC S MAUD (Ma nuit chez Maud; Francie, 1969, Eric Rohmer)
7. Souputníci i současníci z obou břehů: radikálnější experimentátor Rivette, pozorovatelská Vardová, avantgardnější Marker 16. 4. 2026
RAMPA (La Jetée; Francie, 1962, Chris Marker) / CLÉO OD PĚTI DO SEDMI (Cléo de 5 à 7; Francie, 1962, Agnès Vardová)
8. Dopad, tradice a odkaz francouzské nové vlny ve Francii i mimo ni 23. 4. 2026
Pilotova Žena aneb nechci myslet na nic (La Femme de l'aviateur; Francie, 1981, Eric Rohmer)

Pokyny k platbě:

Kurzovné lze hradit osobně či bankovním převodem, a to nejpozději týden před zahájením kurzu. V případě bankovního převodu obdržíte platební údaje ve formě faktury nejpozději týden od podání přihlášky. Poplatek za kurz prosím uhradte co nejdříve (bez ohledu na splatnost faktury).

Masarykova univerzita

Univerzita třetího věku

Komenského nám. 2, 602 00 Brno

u3v@rect.muni.cz | 549 49 8141 | u3v.muni.cz

Úřední hodiny: Po, St: 9:00 – 11:00 hod.; Út, Čt: 13:00 – 15:00 hod.

Podrobný program a téma kurzu:

Cílem cyklu je nabídnout sice srozumitelnou, ale historicky zakotvenou a perspektivami více tvarovanou představu o francouzské nové vlně.

Vysvětlíme si, v čem reagovala na současnou filmovou kulturu negativně a v čem naopak pozitivně. Lépe porozumíme procesům, které umožnily její náhlý vzestup na přelomu padesátých a šedesátých let. Probereme i to, do jaké míry ji lze a naopak nelze identifikovat s projektem jedné (Cahiers du Cinéma) či dvou (Cahiers du Cinéma, Levý břeh) relativně úzce vymezených skupin filmařů. Rovněž stojí za úvahu, kdo všechno kromě režisérských osobností byl důležitou součástí nové vlny.

A zaměříme se i na to, jaké mohla francouzská nová vlna představovat bezprostřední důsledky pro dobovou i pozdější světovou kinematografii. Samotné přednášky i komentované projekce přitom budou ve vztahu k těmto i jiným otázkám měnit ohniska a pohyby:

- obecněji kulturní rámce (přehodnocující pohled);
- specifičtěji autorské poetiky (tradičnější pohled).

Abych to umožnil, rozhodl jsem se tentokrát trochu pozměnit dramaturgickou provázanost přednášek a případových studií v podobě komentovaných filmových projekcí.

Na jedné straně budou tyto projekce demonstrovat různé aspekty nové vlny jako svého druhu modernistického kinematografického hnutí. Do popředí tak vystoupí radikálnější tematická, vypravěčská či stylistická rozhodnutí jak pomyslného hnutí samotného, tak několika jeho vybraných filmařů. Ta budou představená skrze trojici debutů a trojici vyhraněnějších filmů let šedesátých. Uvidíme první celovečerní filmy Françoise Truffauta (NIKDO MNE NEMÁ RÁD, 1959), Jeana-Luca Godarda (U KONCE S DECHEM, 1960) a Clauda Chabrola (KRÁSNÝ SERGE, 1958). A budeme diskutovat i trojici sic ne prvních, leč v celcích kariér stále spíše raných filmů Erica Rohmera ze skupiny Cahiers (Moje noc s Maud, 1969) a Agnès Vardové (Cléo od pěti do sedmi, 1962) s Chrisem Markerem (a krátkometrážní film RAMPA, 1962) z alternativní skupiny filmařů Levého břehu.

Masarykova univerzita

Univerzita třetího věku

Komenského nám. 2, 602 00 Brno

u3v@rect.muni.cz | 549 49 8141 | u3v.muni.cz

Úřední hodiny: Po, St: 9:00 – 11:00 hod.; Út, Čt: 13:00 – 15:00 hod.

MUNI FRANCOUZSKÁ NOVÁ VLNA

U3V Mgr. Radomír D. Kokeš, Ph.D.

Na druhé straně jsem nicméně vybral i trojici filmů, které už reprezentují výraznější estetické posuny tří klíčových tvůrců. Posuny k možná méně divoké a radikální, leč soustředěnější, promyšlenější a strukturovanější podobě kinematografie. Odhalují přitom hluboká návaznost na dlouhodobější kulturní jevy, od nichž se filmaři nové vlny zprvu sice (více či méně okázale) odstříhávali, ale byli s nimi beztak významně spojeni.

François Truffaut v AMERICKÉ NOCI umístil natáčení do ateliérů, složil hold klasické kinematografii a jeho hrdina sice sní o filmech podle novinových článků, ovšem sám adaptuje tradiční melodramatický námět... a melodramatický je i celý filmařský svět kolem něj. Jean-Luc Godard si před svými nejradiálněji filmařskými obdobími odskočil k pozoruhodné interpretaci sci-fi, do které zapustil odkazy na poezii, mytologii, žánry a klasický hollywoodský film – a obě tyto linie propojil (ALPHAVILLE). A semestr uzavře PILOTOVA ŽENA ANEB NECHCI MYSLET NA NIC Erica Rohmera, jehož intimní dialogické snímky jsou možná méně opulentní než Chabrolovy žánrové variace šedesátých až osmdesátých let, ale měly významný dopad na celou jednu linii kupříkladu americké nezávislé kinematografie. Filmy o lidech, co si prostě povídají... a nekonečnými rozhovory bez pointy jsou i jejich (ne až tak) romantické vztahy.

Zatímco různé formy modernismu přicházejí a odcházejí, (například) v těchto třech podobách s námi francouzská nová vlna zůstává na plátnech kin přítomná dodnes.

Pokyny k platbě:

Kurzovné lze hradit osobně či bankovním převodem, a to nejpozději týden před zahájením kurzu. V případě bankovního převodu obdržíte platební údaje ve formě faktury nejpozději týden od podání přihlášky. Poplatek za kurz prosím uhradte co nejdříve (bez ohledu na splatnost faktury).

Masarykova univerzita

Univerzita třetího věku

Komenského nám. 2, 602 00 Brno

u3v@rect.muni.cz | 549 49 8141 | u3v.muni.cz

Úřední hodiny: Po, St: 9:00 – 11:00 hod.; Út, Čt: 13:00 – 15:00 hod.